

Archeologienota

Eksaarde – Hemelseschoot/Veldeken 2021

Programma van maatregelen

ERFPUNT | ONROEREND ERFGOED WAASLAND | **TEAM ONDERZOEK**

RAPPORT

Rapporten van Erfpunt – team Onderzoek

193

Project

Eksaarde – Hemelseschoot/Veldeken 2021

Projectcode Agentschap Onroerend Erfgoed

2021D15

Uitvoerder project

Erfpunt – team Onderzoek

OE/ERK/Archeoloog/2016/00101

Regentiestraat 63

9100 Sint-Niklaas

Auteur

Thierry Van Neste

Wetenschappelijke begeleiding

Erfpunt - team Beheer

© Erfpunt – team Onderzoek, 2021

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Erfpunt.

Erfpunt aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

ISSN 0778-3841

Erfpunt - team Onderzoek

Regentiestraat 63

9100 Sint-Niklaas

Tel +32 (0)3 778 87 59

onderzoek@erfpunt.be

www.erfpunt.be

www.facebook.com/Erfpunt

<https://sketchfab.com/Erfpunt>

1. Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

In het kader van de omgevingsvergunning werd enkel een bureauonderzoek uitgevoerd. Op basis van de resultaten hiervan kan gesteld worden dat een verder onderzoek weinig tot geen nuttige kenniswinst zal opleveren en dat de kost van een verder onderzoek hier niet tegen zou opwegen. Het uitgevoerde vooronderzoek kan als volledig beschouwd worden.

2. Aanwezigheid van een archeologische site

De kans dat relevant archeologisch erfgoed nog bewaard is gebleven binnen de contouren van het projectgebied is beperkt. Het langdurige gebruik als weg zal namelijk reeds een ernstige impact gehad hebben op oudere sporen. De kans dat er nog resten aanwezig zijn van het oorspronkelijke wegdek is daarenboven zeer klein. Veelal werden wegen pas vanaf de 19de eeuw verhard. Hierbij, alsook bij jongere (her)aanlegfasen, werd de onderliggende, oudere, weg meestal (ernstig) verstoord. Precies door hun functie worden wegen daarenboven algemeen gekenmerkt door een gebrek aan artefacten, waardoor de datering van oudere fasen – zelfs indien deze aanwezig zijn – veelal sterk bemoeilijkt tot onmogelijk gemaakt wordt.

3. Waardering van de archeologische site

Voor de afweging van de nood aan verder onderzoek moet rekening gehouden worden met meerdere factoren. Een eerste hierbij is de archeologische verwachting voor het projectgebied. Deze is eerder laag. Een tweede factor is de impact die de geplande werken zullen hebben op eventueel archeologisch erfgoed. Bij de voorziene omgevingswerken zal deze hoofdzakelijk bestaan uit een smalle, langwerpige verstoring die de breedte van een proefsleuf niet overschrijdt. In principe zou dan ook gesteld kunnen worden dat een proefsleuvenonderzoek nodig is en meteen zou volstaan om het archeologische potentieel van het projectgebied vast te kunnen stellen. Omwille van de aanwezigheid van een wegnis die continu bruikbaar moet blijven, is een dergelijk onderzoek echter onmogelijk uit te voeren.

De enige mogelijkheid om de aan- of afwezigheid van archeologisch erfgoed na te gaan, zou een werfopvolging zijn. De specifieke werkwijze bij de aanleg van rioleringen (voornamelijk het werken binnen een beschoeiingsbak en de onmogelijkheid om op voorhand af te graven tot op het archeologische niveau) zorgen er echter voor dat het zeer moeilijk is om archeologisch zinvolle vaststellingen te kunnen doen bij een opvolging van deze werken. De beperkte breedte waarbinnen een dergelijk onderzoek zou kunnen plaatsvinden, zal er daarenboven voor zorgen dat er – zelfs indien archeologische resten aanwezig zouden zijn – slechts weinig kenniswinst gegenereerd zou kunnen worden.

Aangezien er geen specifieke archeologische verwachting is voor het projectgebied kan gesteld worden dat de kost van een bijkomend onderzoek niet opweegt tegen de potentiële kenniswinst die hierdoor bekomen zou kunnen worden. Omwille hiervan kan gesteld worden dat er in het kader van de geplande werken geen bijkomend onderzoek nodig is.

4. Impactbepaling

Bij de geplande werken zal het bestaande wegdek opgebroken worden en zal een gescheiden riolering aangelegd worden. De impact van de aanleg van de RWA kan grotendeels geminimaliseerd worden aangezien hierbij hoofdzakelijk gebruik gemaakt zal worden van de bestaande langsgrachten. Deze zullen bij de werken enkel geherprofileerd worden. Hoewel ook nieuwe grachten gegraven zullen worden, zullen deze geen bijkomende verstoring opleveren. Deze grachten zullen namelijk enkel de bestaande ingebuisde verbindingen tussen de open grachten vervangen.

De plaatsing van de DWA-leiding zal een grotere impact hebben. Voor de plaatsing hiervan wordt namelijk gebruik gemaakt van een beschoeiingsbak die ± 2 m breed is. Voor de gehele lengte van de DWA-leiding kan dan ook uitgegaan worden van een ernstige en diepgaande verstoring.

De impact van de heraanleg van het wegdek zal slechts beperkt zijn. Enerzijds vervangt deze enkel de bestaande verharding, anderzijds moet rekening gehouden worden met de reeds aanwezige verstoringen door de ondergrondse nutsleidingen. Daarenboven zal de grootste verstoring – de aanleg van de DWA – reeds plaatsgevonden hebben alvorens het wegdek opnieuw aangelegd zal worden.

5. Bepaling van maatregelen

In het kader van de geplande werkzaamheden dienen geen maatregelen genomen te worden. Dit advies doet echter geen afbreuk aan de meldingsplicht, zoals vermeld in artikel 5.1.4 van het Onroerenderfgoeddecreet.